

Obudowa Multimedialna
Doradztwa Zawodowego

Z A W Ó D

ORTOPTYSTKA

(325906)

Informacja zawodoznawcza do pracy z młodzieżą
szkół ponadpodstawowych i dorosłymi

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Material został przygotowany w ramach projektu „Opracowanie wysokiej jakości multimedialnych informacji zawodoznawczych dla 141 zawodów szkolnictwa zawodowego” (nr POWR.02.14.00-00-1004/20) współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w odpowiedzi na konkurs „Przygotowanie i udostępnienie multimedialnych zasobów wspierających proces doradztwa edukacyjno-zawodowego (nr POWR.02.14.00-IP.02-00-001/20)”.

Informacja zawodoznawcza przeznaczona jest do pracy z młodzieżą szkół ponadpodstawowych i dorosłymi, w tym dla doradców zawodowych lub innych nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

Informacja jest elementem zasobów multimedialnych wspierających proces doradztwa zawodowego.

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK	5
CZĘŚĆ I – OGÓLNE INFORMACJE O SYSTEMIE KSZTAŁCENIA W POLSCE	8
1. STRUKTURA UCZENIA W POLSCE	9
2. UZYSKIWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	13
NABYWANIE I POTWIERDZANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	14
DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE I INNE W ZAKRESIE ZAWODÓW	15
PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH	15
KWALIFIKACJE NADAWANE POZA SYSTEMAMI OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	
PRZEZ ORGANY WŁADZ PUBLICZNYCH I SAMORZĄDÓW ZAWODOWYCH	16
KWALIFIKACJE RYNKOWE	16
CZĘŚĆ II – INFORMACJE ZAWODOZNAWCZE	17
1. DANE ZAWODOZNAWCZE	17
SYNTEZA ZAWODU – ORTOPTYSTKA	17
GŁÓWNE ZADANIA ZAWODOWE	17
KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE	18
WARUNKI PRACY	18
PREFEROWANE W ZAWODZIE PREDYSPOZYCJE	19
PRZECIWWSKAZANIA DO ROZPOCZĘCIA PRACY I KSZTAŁCENIA W DANYM	
ZAWODZIE LUB SZKOLE	20
PLUSY I MINUSY ZAWODU	21
TYPOWE DLA ZAWODU MIEJSCA PRACY	21
TYPOWE DLA ZAWODU STANOWISKA PRACY	22
WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY	23
OCHRONNA ODZIEŻ ROBOCZA	23
2. MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE	24
ŚCIEŻKI UZYSKIWANIA KWALIFIKACJI W ZAWODZIE – ORTOPTYSTKA	24
MOŻLIWOŚĆ KONTYNUACJI NAUKI LUB UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI –	
ORTOPTYSTKA	25
3. SYTUACJA ZAWODU NA RYNKU PRACY	26
ZAPOTRZEBOWANIE	26
PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACOWNIKÓW W ZAWODACH SZKOLNICTWA	
BRANŻOWEGO NA KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY	27
ZAROBKI	31
GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI NA TEMAT ZATRUDNIENIA	33

4. STATYSTYKI ORAZ INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKÓŁ	33
SZKOŁY PROWADZĄCE KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE	33
WYNIKI EGZAMINÓW ZAWODOWYCH	35
CZĘŚĆ III – MATERIAŁY POMOCNICZE	37
NARZĘDZIA I MATERIAŁY WZBOGACAJĄCE WARSZTAT PRACY DORADCÓW ZAWODOWYCH –	
PRZYDATNE LINKI	37
NARZĘDZIA I MATERIAŁY ROZSZERZAJĄCE INFORMACJĘ ZAWODOZNAWCZĄ	38
PRASA BRANŻOWA	38
IMPREZY BRANŻOWE	38

SŁOWNIK

Zawód – stanowi źródło dochodów i oznacza zestaw zadań (czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wymagających kompetencji nabytych w toku uczenia się lub praktyki. W zawodach szkolnictwa branżowego zostały wyodrębnione kwalifikacje. Zawody mogą być jednokwalifikacyjne lub dwukwalifikacyjne.

Zadania zawodowe – to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu. Układ czynności zawodowych powiązany jednym celem działania kończącym się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. Jest to podstawowa jednostka aktywności zawodowej w ramach danego zawodu, stanowiąca logiczny zbiór czynności zawodowych o określonym celu i okresie realizacji, umożliwiające sporządzenie opisu zawodu.

Szkoła ponadpodstawowa – to czteroletnie liceum ogólnokształcące, pięcioletnie technikum oraz trzyletnia branżowa szkoła I stopnia – typy szkół, do których uczęszcza się po zakończeniu edukacji na poziomie podstawowym. Szkoły ponadpodstawowe to również: trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, dwuletnia branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.

Liceum ogólnokształcące – typ ponadpodstawowej szkoły czteroletniej, której ukończenie daje wykształcenie średnie i umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub

w szkołach policealnych.

Technikum – typ ponadpodstawowej szkoły pięcioletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Branżowa szkoła I stopnia – typ ponadpodstawowej szkoły trzyletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie daje wykształcenie zasadnicze branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II.

Branżowa szkoła II stopnia – typ ponadpodstawowej szkoły dwuletniej, do której można uczęszczać po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia. Ukończenie branżowej szkoły II stopnia daje wykształcenie średnie branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie nauczanym na poziomie technika, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. W technikum, w zawodzie dwukwalifikacyjnym, w większości przypadków pierwsza kwalifikacja jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole I stopnia, natomiast druga kwalifikacja z technikum jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole II stopnia. Po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia i po zdaniu egzaminu maturalnego, możliwa jest dalsza edukacja

na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe

– szkoły kształcące w zawodach szkolnictwa branżowego to: pięcioletnie technikum, trzyletnia branżowa szkoła I stopnia, dwuletnia branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna kształcąca w zależności od zawodu od 1 roku do 2,5 lat.

Egzamin maturalny – egzamin

przeprowadzany dla absolwentów liceum ogólnokształcącego i technikum posiadających wykształcenie średnie lub dla absolwentów branżowej szkoły II stopnia posiadających wykształcenie średnie branżowe, umożliwiającą uzyskanie świadectwa dojrzałości, które wraz z zaświadczeniem o wynikach egzaminu jest podstawowym kryterium przyjęcia absolwenta na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

Egzamin zawodowy – egzamin umożliwiającą uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania certyfikatów kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego – również dyplomu zawodowego.

Praktyczna nauka zawodu – rodzaj obowiązkowych zajęć edukacyjnych organizowanych przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w formie zajęć praktycznych oraz w formie praktyk zawodowych, Zajęcia praktyczne organizuje się dla uczniów w celu opanowania przez nich umiejętności zawodowych niezbędnych do podjęcia pracy w danym zawodzie, a w przypadku zajęć praktycznych odbywanych

u pracodawców – również w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Kwalifikacja – w rozumieniu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji to określony zestaw efektów uczenia się – zgodnych z ustalonymi standardami – których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną instytucję.

Kwalifikacje można podzielić na:

- a) kwalifikacje pełne, które są nadawane wyłącznie w ramach systemu oświaty po ukończeniu określonych etapów kształcenia oraz w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po ukończeniu kształcenia specjalistycznego, studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz po uzyskaniu stopnia doktora w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- b) kwalifikacje cząstkowe – wszystkie kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, które nie są kwalifikacjami pełnymi. Kwalifikacje cząstkowe mogą być tworzone zarówno w systemach oświaty (kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie) i szkolnictwa wyższego (kwalifikacje podyplomowe), jak i poza nimi (kwalifikacje rynkowe i uregulowane).

Kwalifikacja w zawodzie – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza certyfikat kwalifikacji zawodowej wydany przez Okręgową zawodowej wydany

Komisję Egzaminacyjną po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji. Kwalifikacje w zawodzie wyodrębnione w ramach poszczególnych zawodów są opisane w podstawie programowej kształcenia w zawodach jako zestawy oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, pozwalający na samodzielne wykonywanie zadań zawodowych oraz kryteriów weryfikacji efektów kształcenia, czyli opisanych wymagań, które potwierdzą osiągnięcie efektów kształcenia w danej kwalifikacji.

Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy (KKZ) – kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji.

Kurs Umiejętności Zawodowych (KUZ) – kurs, którego program nauczania uwzględnia: podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Europejska Rama Kwalifikacji (ERK) – to struktura poziomów kwalifikacji stanowiąca układ odniesienia dla krajowych ram kwalifikacji, umożliwiająca pośrednie porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. Została ona przedstawiona w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady.

Polska Rama Kwalifikacji (PRK) – opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji,

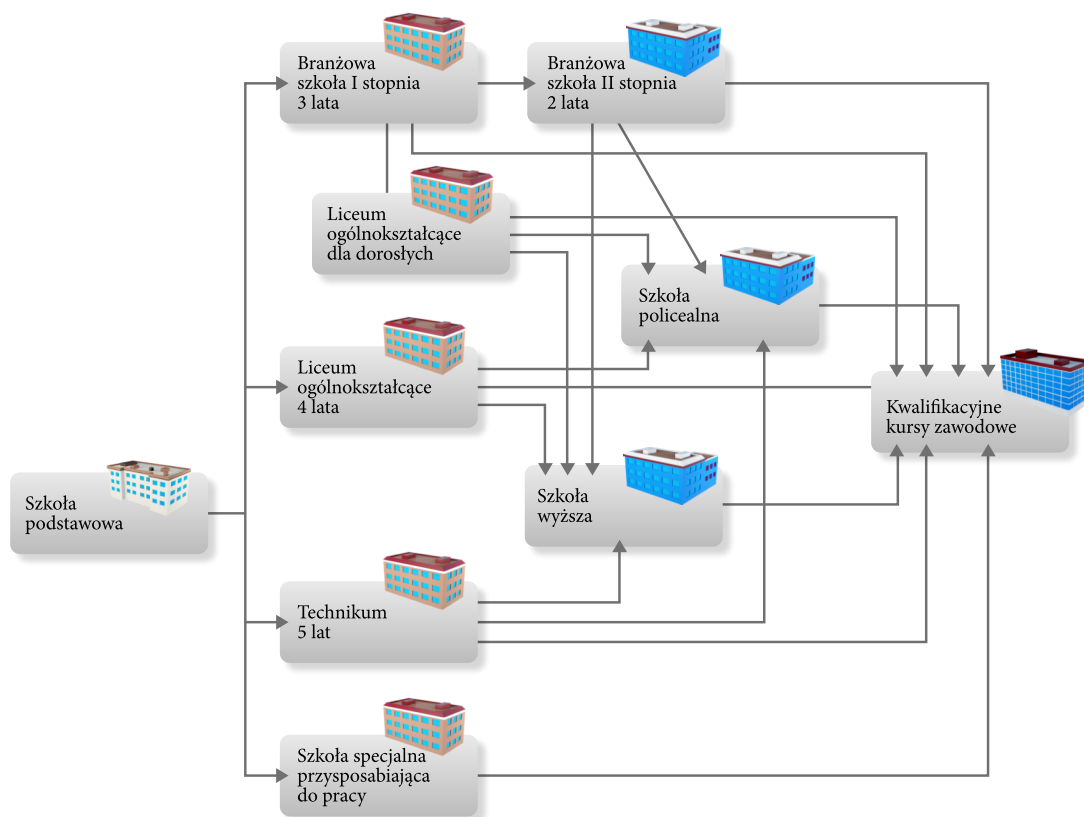
o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskich Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji – zakres i stopień złożoności wymaganych efektów uczenia się dla kwalifikacji danego poziomu, sformułowanych za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się.

CZĘŚĆ I – OGÓLNE INFORMACJE O SYSTEMIE KSZTAŁCENIA W POLSCE

System oświaty w Polsce przewiduje różne poziomy i formy nauki. Po ukończeniu każdego etapu kształcenia uczeń samodzielnie lub wraz z rodzicami, podejmie decyzję o wyborze dalszej drogi kształcenia. Poniżej przedstawiamy schemat, który pokazuje, jakie są możliwości kształcenia w Polsce.

Schemat kształcenia w Polsce obowiązujący od 1 września 2019 r.

Źródło: dostępny w internecie: doradztwo.ore.edu.pl

1. STRUKTURA UCZENIA W POLSCE

Struktura uczenia w Polsce obejmuje:

1. WCZESNĄ EDUKACJĘ I OPIEKĘ

- a) placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata: żłobki, kluby dziecięce,
- b) placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat: przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego, punkty przedszkolne.

2. SZKOLNICTWO PODSTAWOWE

- a) 8–letnią szkołę podstawową.

3. SZKOLNICTWO PONADPODSTAWOWE

- a) 4–letnie liceum ogólnokształcące,
- b) 5–letnie technikum,
- c) 3–letnią branżową szkołę I stopnia,
- d) 2–letnią branżową szkołę II stopnia,
- e) szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- f) 3–letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy.

4. KSZTAŁCENIE W RZEMIOŚLE

- a) odbywa się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, zawartej zgodnie z przepisami prawa pracy pomiędzy rzemieślnikiem a młodocianym pracownikiem.

5. SZKOLNICTWO WYŻSZE

- a) studia licencjackie,
- b) studia inżynierskie,
- c) uzupełniające studia magisterskie,
- d) jednolite studia magisterskie,
- e) studia doktorskie.

6. KSZTAŁCENIE DOROSŁYCH

- a) szkołę podstawową dla dorosłych (7 i 8 klasa),
- b) 4-letnie liceum ogólnokształcące dla dorosłych,
- c) 2-letnią branżową szkołę II stopnia,
- d) szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- e) kwalifikacyjne kursy zawodowe,
- f) kursy umiejętności zawodowych.

Wprowadzenie branżowej szkoły I stopnia w miejsce zasadniczej szkoły zawodowej nastąpiło 1 września 2017 r. Wprowadzenie branżowej szkoły II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia nastąpiło w roku szkolnym 2020/2021.

Nauka w Polsce jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

W polskim systemie edukacji oddzielono obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia.

Po ukończeniu szkoły podstawowej obowiązek nauki spełnia się przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej lub realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy.

WCZESNA EDUKACJA I OPIEKA

Placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata:

- a) żłobki,
- b) kluby dziecięce.

Uczęszczanie do żłobka jest nieobowiązkowe. Żłobki nie są częścią systemu edukacji, podlegają Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat:

- a) przedszkola,
- b) oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- c) zespoły wychowania przedszkolnego,
- d) punkty przedszkolne.

Od września 2016 r. edukacja przedszkolna jest nieobowiązkowa dla dzieci w wieku 3–5 lat i obowiązkowa dla 6-latków. Każdy 4- i 5-latek ma prawo do miejsca w przedszkolu. Od września 2017 r. prawo to dotyczy także dzieci 3-letnich. Rodzice dzieci 6-letnich mają od roku szkolnego 2016/17 prawo wyboru – mogą posłać 6-latka do 1 klasy szkoły podstawowej lub pozwolić mu na kontynuację nauki w placówce wychowania przedszkolnego. Dzieci 7-letnie rozpoczynają obowiązkową naukę w klasie 1 szkoły podstawowej.

SZKOLNICTWO PODSTAWOWE

Nauka w 8-letniej szkole podstawowej obejmuje dwa etapy:

- a) klasy 1–3 (edukacja wczesnoszkolna),
- b) klasy 4–8, w których obowiązuje nauczanie w podziale na przedmioty.

SZKOLNICTWO PONADPODSTAWOWE

Nowe typy szkół średnich (ponadpodstawowych):

- a) 4-letnie liceum ogólnokształcące,
- b) 5-letnie technikum,
- c) 3-letnią branżową szkołę I stopnia,
- d) 2-letnią branżową szkołę II stopnia,
- e) 3-letnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.

Uczniowie branżowej szkoły I stopnia i technikum oraz branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej przystępują w trakcie trwania nauki do egzaminów zawodowych w danym zawodzie, by uzyskać dyplom zawodowy.

Uczniowie liceum ogólnokształcącego i technikum mogą po ukończeniu szkoły przystąpić do egzaminu maturalnego. Umożliwia on uzyskanie świadectwa dojrzałości, a jego posiadanie stanowi warunek wstępu na studia wyższe. Możliwość taką będą też mieli uczniowie branżowej szkoły II stopnia.

SZKOLNICTWO POLICEALNE

Ten etap kształcenia jest zaliczany w polskim systemie edukacji do szkolnictwa na poziomie średnim. Szkoły policealne są przeznaczone dla osób posiadających co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Ukończenie szkoły policealnej pozwala na uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji w zawodzie. Nauka w szkole policealnej w zależności od zawodu trwa od 1 roku do 2,5 lat.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

Programy kształcenia są realizowane przez dwa typy uczelni:

- a) uczelnie akademickie,
- b) uczelnie zawodowe.

Oba typy uczelni prowadzą studia I i II stopnia oraz jednolite studia magisterskie, natomiast jedynie uczelnie akademickie prowadzą studia III stopnia (doktoranckie) i mają uprawnienia do nadawania tytułu doktora.

Studia mogą mieć dwie podstawowe formy organizacyjne: stacjonarną i niestacjonarną.

Czas trwania studiów I stopnia to:

- a) 3–4 lata w przypadku tytułu zawodowego licencjata,
- b) 3,5–4 lata w przypadku tytułu zawodowego inżyniera.

Posiadanie tytułu licencjata lub inżyniera uprawnia do podjęcia studiów II stopnia. Studia II stopnia trwają od 1,5 roku do 2 lat w zależności od kierunku studiów.

Studia na wybranych kierunkach są prowadzone jako jednolite studia magisterskie, które trwają 4–6 lat. Studia I i II stopnia oraz jednolite magisterskie kończą się egzaminem dyplomowym, po zdaniu którego studenci otrzymują dyplom ukończenia studiów wyższych.

Posiadanie tytułu magistra uprawnia do wykonywania danego zawodu i umożliwia wstęp na studia doktoranckie prowadzone na uczelniach i placówkach naukowo-badawczych, trwające od 3 do 4 lat.

KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE DOROSŁYCH

Kształcenie ustawiczne to kształcenie osób dorosłych, ma ono na celu stworzenie osobom dorosłym szans na uzupełnienie i poszerzenie wiedzy, zdobycie kwalifikacji i umiejętności do celów zawodowych i osobistych, przystosowanie się do zmieniających się technologii czy przygotowanie do zmiany pracy. Prowadzone i organizowane jest w publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych, a także w formach pozaszkolnych realizowanych przez publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego oraz publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe.

2. UZYSKIWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Uzyskiwanie kwalifikacji możliwe jest w różnych formach. Kwalifikacje nadawane są w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego, a podstawą prawną regulującą uzyskiwanie kwalifikacji są m.in. następujące akty prawne:

- a) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- b) Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
- c) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- d) Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- e) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego,
- f) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych,
- g) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego,
- h) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

NABYWANIE I POTWIERDZANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Ortoptystyka jest zawodem w którym wyodrębniona została jedna kwalifikacja: MED.04. Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki. Zawód jest nauczany w 2–letniej szkole policealnej na podbudowie 4–letniej szkoły średniej lub 5–letniego technikum.

Młodzież i dorośli mogą uzyskać tytuł ortoptystka poprzez ukończenie 2–letniej szkoły policealnej kształcącej w zawodzie ortoptystka w ramach kwalifikacji MED.04. Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki.

W trakcie nauki w szkole policealnej słuchacze mogą przystąpić do egzaminu zawodowego w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie celem uzyskania certyfikatu kwalifikacji zawodowych. Warunkiem uzyskania dyplomu zawodowego jest zdanie egzaminów ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadanie właściwego dla danego zawodu poziomu wykształcenia.

Kwalifikację w zawodzie ortoptystka nie można uzyskać poprzez korzystanie z oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych ani poprzez zdanie egzaminów eksternistycznych zawodowych.

Egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie przeprowadzany jest w tym samym terminie i na tych samych zasadach zarówno dla uczniów i absolwentów szkół, jak i dla słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych czy eksternów (osób, które chcą potwierdzić swoje kwalifikacje zawodowe nabyte w trakcie pracy lub po co najmniej 2 latach kształcenia w danym zawodzie).

Egzaminy zawodowe prowadzą Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (OKE).

DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE I INNE W ZAKRESIE ZAWODÓW

Od września 2019 roku szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może zaoferować uczniowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

W szkole przygotowanie do nabycia dodatkowych umiejętności zawodowych, podobnie jak przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, może być realizowane w wymiarze wynikającym z różnicy między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej/ wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Jeżeli dla danego zawodu przewidziano dodatkowe umiejętności zawodowe, ich katalog ujęty jest w załączniku 33 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Dla zawodu ortoptystka nie przewidziano dodatkowej umiejętności zawodowej.

PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

Przykładem procesu prowadzącego do uzyskania kwalifikacji jest przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane przez instytucje rynku pracy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. 2018 poz. 1265 z późn. zm.) przygotowanie zawodowe dorosłych stanowi formę praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowaną bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Ten instrument aktywizacji musi być realizowany zgodnie z programem przygotowania zawodowego obejmującym nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej oraz zakończyć się egzaminem zawodowym.

KWALIFIKACJE NADAWANE POZA SYSTEMAMI OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO PRZEZ ORGANY WŁADZ PUBLICZNYCH I SAMORZĄDÓW ZAWODOWYCH

Do tej grupy należą kwalifikacje nadawane przez ministrów, szefów urzędów centralnych, instytutów badawczo-rozwojowych (m.in. Urząd Dozoru Technicznego, Transportowy Dozór Techniczny, Instytut Spawalnictwa, Urząd Regulacji Energetyki, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego) i innych podmiotów (np. izby rzemieślnicze, samorządy zawodowe). Podstawą prawną regulującą uzyskiwanie tego rodzaju kwalifikacji są ustawy lub rozporządzenia, które regulują ich uzyskiwanie.

KWALIFIKACJE RYNKOWE

Kwalifikacje rynkowe to nieuregulowane przepisami prawa kwalifikacje, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej po zgłoszeniu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Kwalifikacje rynkowe ujęte zostały w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK) znajdującym się pod adresem:

kwalifikacje.gov.pl

Kwalifikacje rynkowe są formą potwierdzania kwalifikacji istotnych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy i gospodarki. Możliwość ta pojawiła się w Polsce dopiero w 2015 r., kiedy została wprowadzona ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. wprowadzona ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

CZĘŚĆ II – INFORMACJE ZAWODOZNAWCZE

1. DANE ZAWODOZNAWCZE

SYNTEZA ZAWODU – ORTOPTYSTKA

Synteza zawodu	<p>Ortoptystka prowadzi badania w zakresie profilaktyki ortoptycznej i okulistycznej. Dobiera pomoce optyczne i nieoptyczne, konieczne w leczeniu choroby zezowej i niedowidzenia. Dobiera rodzaje, metody i techniki ćwiczeń w zaburzeniach widzenia stereoskopowego. Posługuje się specjalistyczną aparaturą do wykonywania badań ortoptycznych i niektórych badań okulistycznych. Prowadzi ćwiczenia w niedowidzeniu i zaburzeniach widzenia obuocznego. Przygotowuje pacjenta do badań ortoptycznych i okulistycznych. Przeprowadza wywiad w celu rozpoznania przyczyn dysfunkcji narządu wzroku. Wykonuje badania ortoptyczne i określone badania okulistyczne. Interpretuje wyniki tych badań, określając stan widzenia obuocznego pacjenta i rokowania poprawy widzenia na podstawie wyników badań. Prowadzi rehabilitację pacjentów po operacjach zezów i urazach oczodołu. Wyjaśnia cel ćwiczeń i edukuje dziecko i rodziców w zakresie ich prawidłowego wykonywania. Prowadzi wymaganą dokumentację. Rozpoznaje poziom rozwoju dziecka i modyfikuje ćwiczenia odpowiednio do jego rozwoju psychofizycznego. Prowadzi profilaktykę okulistyczną, stosuje różne formy edukacji prozdrowotnej. Komunikuje się z pacjentem, zespołem terapeutycznym i lekarzem okulistą.</p>
-----------------------	--

Do zawodu ortoptystka (kwalifikacja pełna) przypisany jest V poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

GLÓWNE ZADANIA ZAWODOWE

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie ortoptystka powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MED.04. Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki:

- a) wykonywania badań ortoptycznych i określonych badań okulistycznych,
- b) prowadzenia ćwiczeń ortoptycznych w niedowidzeniu, zezie i innych zaburzeniach

- mięśni gałkoruchowych oraz zaburzeniach widzenia obuocznego,
- c) dobierania pomocy optycznych i nieoptycznych do wykonywania ćwiczeń ortoptycznych,
 - d) współpracy z pacjentem, lekarzem okulistą, ortometrystą i zespołem terapeutycznym,
 - e) prowadzenia profilaktyki dotyczącej narządu wzroku.

KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE

W zawodzie ortoptystka wyodrębniono jedną kwalifikację:

Oznaczenie kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Poziom PRK
MED.04.	Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki	5

Do kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie ortoptystka (kwalifikacja cząstkowa) przypisany jest 5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

WARUNKI PRACY

Po zdobyciu zawodu będziesz pracował/pracowała:

- a) w pomieszczeniach zamkniętych budynków użyteczności publicznej,
- b) w pomieszczeniach z reguły klimatyzowanych,
- c) samodzielnie lub w zespole,
- d) w pozycji stojącej lub dostosowanej do warunków badań,
- e) w systemie jednozmianowym lub wielozmianowym (w zależności od miejsca zatrudnienia),
- f) w kontakcie z pacjentami,
- g) wykorzystując specjalistyczne narzędzia oraz przyrządy,
- h) w środowisku narażonym na infekcje.

PREFEROWANE W ZAWODZIE PREDYSPOZYCJE

W zawodzie ortoptystka preferowane są następujące predyspozycje:

1. w kategorii wymagań fizycznych

- a) dobra kondycja fizyczna,
- b) pełna sprawność manualna, także w zakresie ruchów drobnych,
- c) dobry wzrok (z ewentualną korekcją),
- d) brak chorób skóry.

2. w kategorii sprawności sensomotorycznych

- a) zdolność widzenia stereoskopowego,
- b) dobry słuch,
- c) prawidłowe widzenie barw,
- d) dobry refleks,
- e) szybkie i precyzyjne wykonywanie złożonych ruchów,
- f) wyobraźnia przestrzenna,
- g) spostrzegawczość,
- h) dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa.

3. w kategorii sprawności i zdolności

- a) zdolności techniczne i organizacyjne,
- b) umiejętność skupienia uwagi,
- c) umiejętność nawiązania kontaktu, zarówno z dziećmi, jak i osobami dorosłymi,
- d) łatwość wypowiedzania się,
- e) zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów.

4. w kategorii cech osobowościowych

- a) sumienność, odpowiedzialność,
- b) punktualność,
- c) dokładność,
- d) opanowanie, cierpliwość,
- e) empatia,
- f) umiejętność zapewnienia przyjaznej atmosfery podczas badania, komunikatywność,
- g) samodzielność,
- h) dociekliwość, chęć dokształcania się w zawodzie,
- i) utrzymywanie dobrego tempa i jakości pracy,
- j) chęć i umiejętność dzielenia się wiedzą, umiejętność współpracy z zespołem terapeutycznym.

PRZECIWWSKAZANIA DO ROZPOCZĘCIA PRACY I KSZTAŁCENIA W DANYM ZAWODZIE LUB SZKOLE

Do przeciwwskazań wykonywania zawodu ortoptystka należą:

- a) nieskorygowana wada wzroku,
- b) schorzenia uniemożliwiające sprawne poruszanie się,
- c) ograniczenia ruchowe rąk i nóg,
- d) skłonność do uczuleń,
- e) obniżona odporność autoimmunologiczna, zawroty głowy,
- f) nadmierna potliwość,
- g) wady wymowy,
- h) upośledzenie widzenia barwnego,
- i) upośledzenie widzenia przestrzennego,
- j) znaczne wady wzroku,
- k) upośledzenie słuchu,
- l) niechęć do pracy z dziećmi,
- m) niestabilność emocjonalna,
- n) wady wymowy,
- o) problemy w komunikacji interpersonalnej,
- p) choroby powodujące utratę przytomności.

PLUSY I MINUSY ZAWODU

PLUSY ZAWODU	MINUSY ZAWODU
<ul style="list-style-type: none"> a) wzrastające, szczególnie w dużych miastach, zapotrzebowanie na rynku pracy, b) możliwość pracy samodzielnej i w zespole, c) możliwość pracy w normowanym systemie godzinowym, d) bezpośredni kontakt z ludźmi, e) możliwość prowadzenia własnej działalności gospodarczej, f) możliwość rozwoju i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> a) praca wymagająca dużej cierpliwości i opanowania, b) praca wymagająca pozostawania przez dłuższy czas w jednej pozycji, c) stres spowodowany odpowiedzialnością za jakość wykonywanych badań diagnostycznych i zabiegów terapeutycznych, d) praca w większości w pozycji stojącej, e) praca wymagająca wielokrotnych powtórzeń pewnych ćwiczeń.

TYPOWE DLA ZAWODU MIEJSCA PRACY

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie ortoptystka może podejmować pracę w:

- a) gabinetach okulistycznych,
- b) gabinetach optometrycznych,
- c) poradniach leczenia zezą,
- d) poradniach patofizjologii widzenia,
- e) oddziałach okulistycznych szpitali,
- f) gabinetach pleoptycznych,
- g) klinikach optometrycznych,
- h) sanatoriach leczenia zezą i niedowidzenia,
- i) szkolnych poradniach pedagogiczno-psychologicznych,
- j) poradniach neurookulistycznych,
- k) gabinetach tyflopedagogicznych.

TYPOWE DLA ZAWODU STANOWISKA PRACY

Do typowych stanowisk pracy w tym zawodzie należą:

WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY

Ortoptystka w swojej pracy użytkuje, obsługuje i wykorzystuje różnorodne narzędzia i urządzenia:

- a) lampa szczelinowa,
- b) pryzmat nastawny Risleya,
- c) flippery akomodacyjne,
- d) tablice testowe widzenia stereoskopowego,
- e) pałeczka Maddoxa,
- f) krzyż Maddoxa,
- g) perymetr (polomierz),
- h) cheiroskop,
- i) sznur Brocka do ćwiczeń akomodacji,
- j) flippery akomodacyjne,
- k) synoptofor do badania kąta zeza,
- l) bernelloskop do badania fuzji,
- m) listwy pryzmatyczne,
- n) dioptrymierz elektroniczny,
- o) autorefrakto/keratometr,
- p) skaningowa polarymetria laserowa – badanie GDx,
- q) eutyskop,
- r) ślimak do ćwiczeń fiksacji,
- s) symulator Campbella,
- t) foropter.

OCHRONNA ODZIEŻ ROBOCZA

Do artykułów ochronnych niezbędnych na stanowisku pracy należą:

- a) kitel,
- b) fartuch medyczny, w przypadku pracy z dziećmi kolorowa odzież,
- c) wykonując badania, ortoptystka przestrzega zasad aseptyki i higieny, w szczególności i dezynfekowania rąk i sprzętu, używanego przez pacjentów.

2. MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

ŚCIEŻKI UZYSKIWANIA KWALIFIKACJI W ZAWODZIE – ORTOPTYSTKA

Klasyfikacja zawodowa szkolnictwa branżowego przewiduje możliwość kształcenia w zawodzie ortoptystka tylko w szkole policealnej. Kształcenie w szkole policealnej w tym zawodzie trwa dwa lata i może być prowadzone w formie dziennej.

Po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej dającej wykształcenie średnie lub średnie branżowe (liceum ogólnokształcące lub technikum), należy kontynuować naukę w 2-letniej szkole policealnej kształcącej w zawodzie ortoptystka, w ramach kwalifikacji MED.04. Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki.

Po ukończeniu szkoły i zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji MED.04. Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki słuchacz otrzymuje tytuł zawodowy ortoptystka.

Podczas nauki umiejętności praktyczne uczeń zdobywa w: poradniach leczenia zeza i niedowidzenia, gabinetach ortoptycznych, pleoptyczno-ortoptycznych lub okulistycznych, szpitalnych i klinicznych oddziałach okulistycznych oraz innych podmiotach stanowiących potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodzie.

Kwalifikacji w zawodzie ortoptystka nie można uzyskać poprzez korzystanie z oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz poprzez zdanie egzaminów eksternistycznych zawodowych.

Ścieżka 1. Dla młodzieży szkół ponadpodstawowych i dla dorosłych

MOŻLIWOŚĆ KONTYNUACJI NAUKI LUB UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI – ORTOPTYSTKA

Kursy i szkolenia doksztalające

Ortoptyści często kontynuują kształcenie w szkole wyższej, na kierunku np.: Optometria, Inżynieria Biomedyczna, specjalność – Optyka biomedyczna. Istnieje także szeroki wybór kursów doskonalących kwalifikacje zawodowe, organizowanych m.in. przez Polskie Towarzystwo Ortoptyczne. Regularnie odbywają się konferencje, warsztaty i seminaria tematyczne, np. Diagnostyka i leczenie zaburzeń akomodacji, Korekcja pryzmatyczna w zezie, Dobór pomocy optycznych i nieoptycznych, pozwalające na uzyskiwanie odpowiednich umiejętności i zaświadczeń o nich certyfikatów. Podstawową przesłanką do stałego pogłębiania wiedzy i umiejętności osób wykonujących ten zawód jest odpowiedzialność za poprawę warunków zdrowotnych pacjentów. Ortoptyści wykonują bardzo specjalistyczne badania, które wymagają szerokich kompetencji zawodowych i umiejętności korzystania z nowoczesnych rozwiązań technologicznych. Ważnym obszarem jest również znajomość rozwoju psychomotorycznego dziecka i umiejętność nawiązania kontaktu terapeutycznego. W szkołach kształcących w tym zawodzie nauczane są elementy pediatrii, w niektórych także język migowy, potrzebny w przypadku pacjentów niesłyszących. Wszystkie dodatkowe kompetencje w powyższych zakresach stanowią dodatkowy atut.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu ortoptystki są:

- a) świadectwa kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń diagnostyki optycznej,
- b) specjalistyczne uprawnienia do przeprowadzania badań diagnostycznych i zabiegów,
- c) prawo jazdy odpowiedniej kategorii.

3. SYTUACJA ZAWODU NA RYNKU PRACY

ZAPOTRZEBOWANIE

Systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie ortoptystka, gdyż istnieje konieczność ochrony narządu wzroku. Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Edukacji i Nauki w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, w województwach małopolskim, mazowieckim i zachodniopomorskim istnieje istotne zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie ortoptystka, a w województwach kujawskopomorskim, lubelskim, łódzkim, opolskim, pomorskim, śląskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim istnieje zapotrzebowanie umiarkowane.

Zawód ortoptystki jest ściśle związany z okulistyką i strabologią. W związku z tym istnieje zapotrzebowanie na wykwalifikowaną kadrę, prowadzącą badania, rehabilitację i profilaktykę w zakresie ochrony wzroku. Zestawienia statystyczne wskazują na wzrost problemów, związanych z prawidłowym widzeniem obuocznym dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, dlatego tak ważna jest pomoc ortoptyczna i edukacja pacjentów w zakresie ćwiczeń samodzielnych i higieny narządu wzroku. Istnieje duże zapotrzebowanie na ortoptystów, którzy współpracują z pedagogiem i psychologiem szkolnym w zakresie orzeczeń dysleksji, często mylonej z nieprawidłową fuzją obrazów widzianych obojgiem oczu.

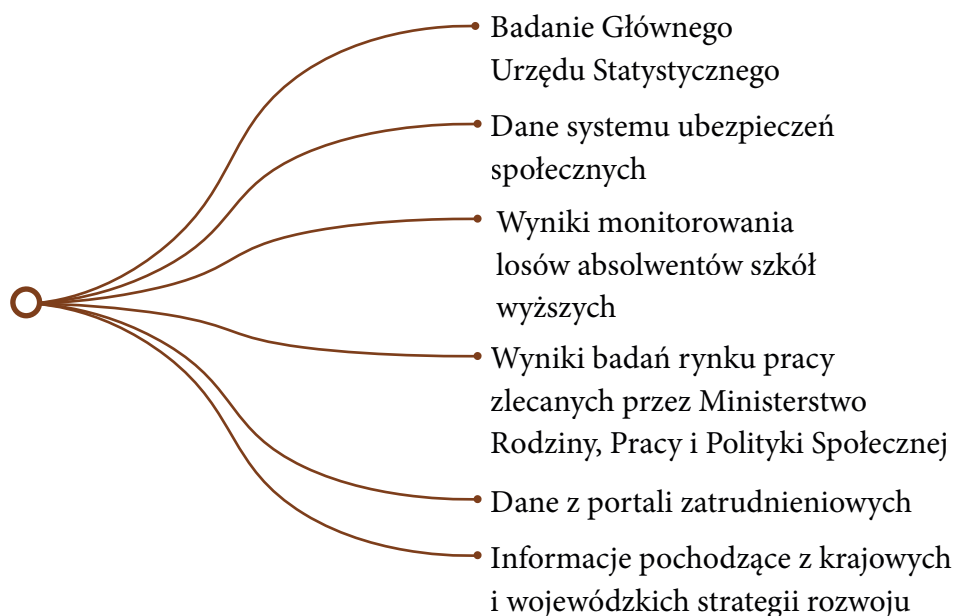
Ortoptystyka jest zawodem przyszłościowym, gdyż starzejące się społeczeństwo będzie wymagało pomocy w związku z postępującymi chorobami oczu. Ważnym obszarem pracy ortoptystki jest zatem współdziałanie w badaniach jaskry, kąta przesączania, dna oka, zwyrodnienia plamki żółtej AMD, zaćmy, ciśnienia śródgałkowego, pola widzenia.

Zapotrzebowanie na ortoptystkę zgłaszają przede wszystkim duże firmy posiadające sieć gabinetów na terenie całego kraju. Po 5 latach pracy w zawodzie można zostać starszym ortoptystą.

PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACOWNIKÓW W ZAWODACH SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO NA KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy jest określana corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i uwzględnia dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane m.in. na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej oraz po zasięgnięciu opinii rad sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Źródła danych wykorzystywane do stworzenia prognozy:

Prognoza ma na celu ułatwienie finansowania kształcenia zawodowego na odpowiednim poziomie, a przez to zmniejszenie skutków nadmiernego finansowania zawodów nadwyżkowych. Zgodnie z ustawą – Prawo oświatowe, jest również wykorzystywana m.in. przez wojewódzkie rady rynku pracy, w realizacji zadań nałożonych ustawą o promocji zatrudnienia, polegających na wydawaniu opinii co do zasadności kształcenia w danym zawodzie. Stanowi ona również punkt odniesienia dla Samorządów Województw do corocznego przygotowywania wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe wypłacana jest pracodawcom refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego została opublikowana obwieszczeniem Ministra Edukacji i Nauki 1.02.2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Prognoza zbiera w całość różne źródła opisujące tendencje na rynku pracy w odniesieniu do strategii rozwoju państwa i regionów. Ma na celu dostarczenie takich informacji, by można było kształtować i dopasowywać ofertę szkolnictwa branżowego w sposób właściwy do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy, a ukazywać się ma corocznie, do 1 lutego danego roku.

W dokumencie można znaleźć uporządkowany alfabetycznie wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, na które – ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa – prognozowane jest szczególne zapotrzebowanie na krajowym rynku pracy. W zestawieniu znajdują się również dane dotyczące rynku pracy w poszczególnych województwach, dla zawodów, dla których prognozowane jest duże i umiarkowanie duże zapotrzebowanie na pracowników.

Według prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego zawód ortoptystka nie znalazł się wśród zawodów, dla których, ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa, jest prognozowane szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy.

Aktualne zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie ortoptystka można sprawdzić w przygotowywanej corocznie prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

W prognozie z roku 2023 zidentyfikowano 33 zawody o szczególnym znaczeniu na krajowym rynku pracy:

Lp. Nazwa zawodu (alfabetycznie)	Symbol cyfrowy zawodu
1. Automatyk	731107
2. Betoniarz-zbrojarz	711402
3. Cieśla	711501
4. Dekarz	712101
5. Elektromechanik	741201
6. Elektryk	741103
7. Kierowca mechanik	832201
8. Mechanik-monter maszyn i urządzeń	723310
9. Mechatronik	742118
10. Monter izolacji przemysłowych	712403
11. Monter konstrukcji budowlanych	711102
12. Monter nawierzchni kolejowej	711603
13. Monter stolarki budowlanej	712906
14. Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	814209
15. Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	834209
16. Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami	313211
17. Operator obrabiarek skrawających	722307
18. Technik automatyk	311909
19. Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	311407
20. Technik budowy dróg	311216
21. Technik dekarstwa	311221
22. Technik elektroenergetyk transportu szynowego	311302
23. Technik elektryk	311303
24. Technik energetyk	311307
25. Technik gospodarki odpadami	325515
26. Technik izolacji przemysłowych	311608
27. Technik mechanik	311504
28. Technik mechatronik	311410
29. Technik programista	351406
30. Technik robotyk	311413
31. Technik spawalnictwa	311516
32. Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej	311222
33. Technik transportu kolejowego	311928

Zawód ortoptystyka nie znalazł się w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym rynku pracy.

W prognozie na rok szkolny 2022/2023, dla zawodu ortoptystka zapotrzebowanie na pracowników przedstawia się następująco:

Prognoza zapotrzebowania wg danych GUS na zawód: Ortoptystyka – dane z całej Polski	Ilość
Liczba jednostek, które wykazały zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ	80
Liczba zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ	139
Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	3
Liczba poszukiwanych pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	3
Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników na umowę zlecenie w zawodach zgodnie z KZSZ	0
Liczba poszukiwanych pracowników na umowę zlecenie zgodnie z KZSZ	0
Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ	1
Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ	2
Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ	0
Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ	0
Liczba jednostek, które planują zwolnienia pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	0
Liczba pracowników – planowane zwolnienia w zawodach zgodnie z KZSZ	0

(źródło: stat.gov.pl)

Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców – ortoptystki (2023 r.)

- duża nadwyżka poszukujących pracy
- nadwyżka poszukujących pracy
- równowaga popytu i podaży
- deficyt poszukujących pracy
- duży deficyt poszukujących pracy
- brak oceny

ZAROBKI

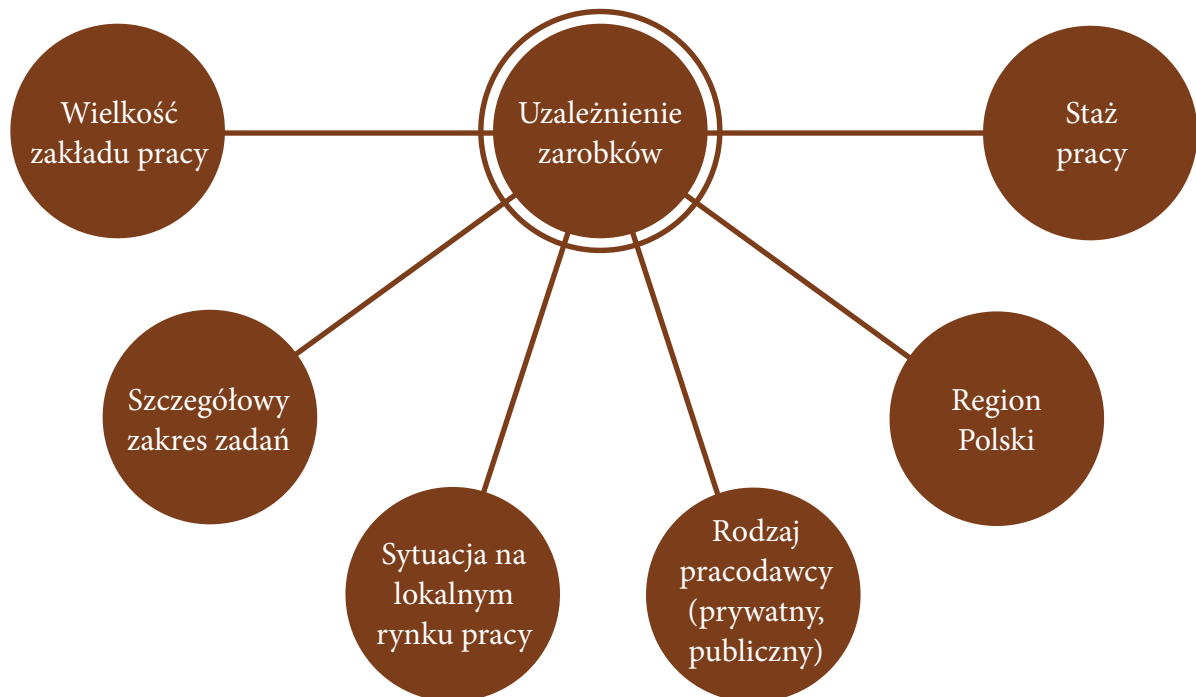
Wynagrodzenie (2023 r.) osób pracujących w zawodzie ortoptystka jest zróżnicowane i zawiera się z reguły w przedziale od 4080 zł do 6020 zł brutto miesięcznie¹.

Średnie wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie ortoptystka w 2023 roku.

wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-ortoptystka

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód ortoptystka uzależniony jest od:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z polecanych źródeł danych.

Polecane źródła danych:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

stat.gov.pl

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI NA TEMAT ZATRUDNIENIA

Informacji na temat zatrudnienia szukaj na:

- a) pracuj.pl
- b) goldenline.pl
- c) praca.pl
- d) praca.gov.pl
- e) praca.money.pl
- f) praca.gratka.pl

Portale branżowe:

- a) pto.com.pl
- b) przegladokulistyczny.pl

4. STATYSTYKI ORAZ INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKÓŁ

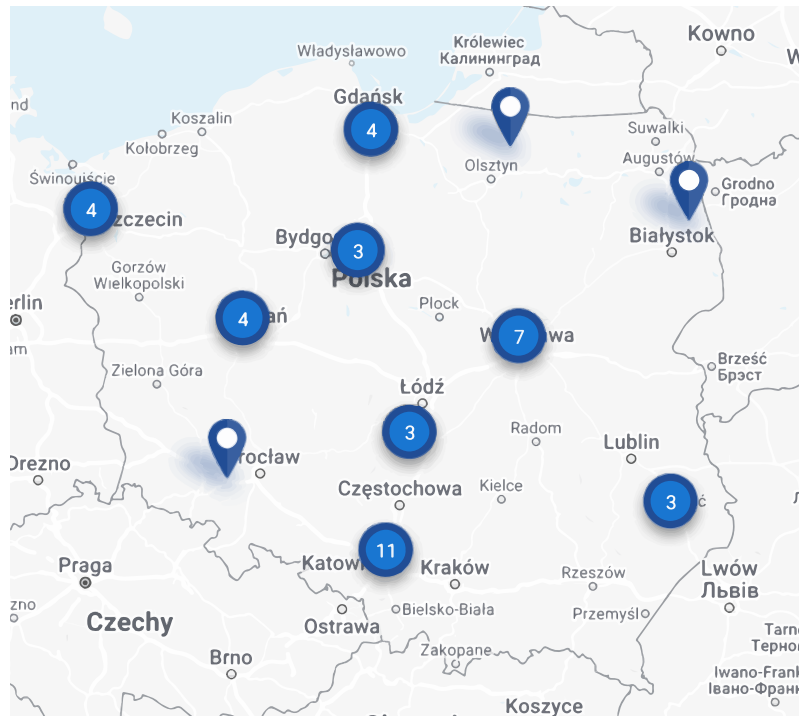
Dane statystyczne, ogólne informacje dotyczące szkół możesz znaleźć w opracowaniach Głównego Urzędu Statystycznego „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2022/2023”.

SZKOŁY PROWADZĄCE KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE

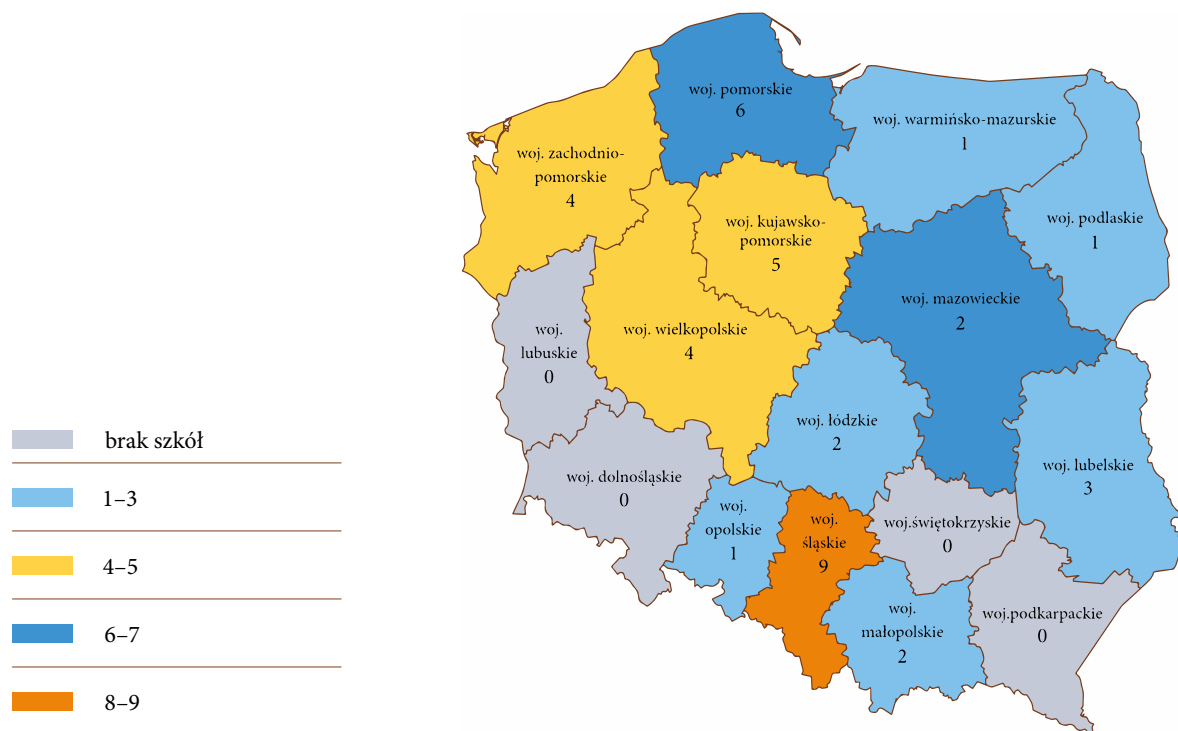
Informację o szkołach prowadzących kształcenie w tym zawodzie na terenie całego kraju znajdziesz pod adresami:

rspo.gov.pl

infozawodowe.men.gov.pl

Orientacyjna mapa szkół prowadzących kształcenie w zawodzie ortoptystyka, w roku szkolnym 2022/2023

Orientacyjna mapa szkół prowadzących kształcenie w zawodzie ortoptystyka, w roku szkolnym 2022/2023

WYNIKI EGZAMINÓW ZAWODOWYCH

W trakcie nauki w szkole uczniowie zdają egzamin zawodowy. Zdany egzamin oraz ukończenie szkoły daje tytuł ortoptystka.

Aby zdać egzamin zawodowy należy uzyskać:

1. z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz
2. z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wyniki egzaminu zawodowego ustala i przekazuje komisja okręgowa.

Wyniki szczegółowe dla kwalifikacji MED.04. na podstawie opublikowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy w 2022 roku.

Symbol kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Symbol cyfrowy i nazwa zawodu	Liczba osób przystępujących do egzaminu			Zdawalność		
			część pisemna	część praktyczna	cały egzamin*	zdawalność cz. pisemna	zdawalność cz. praktyczna	zdawalność egzaminu
Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 r.								
MED.04.	Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki	325906 – Ortoptystka	109	108	108	90,83%	33,33%	33,33%

*Obejmuje zdających, którzy uzyskali wyniki z obu części egzaminu (przystąpili do obu części egzaminu).

Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku,

Centralna Komisja Egzaminacyjna.

Zdawalność egzaminu z podziałem na uczniów, absolwentów, eksternów i osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe w kwalifikacji MED.04.

Symbol kwalifikacji	absolwent			ekstern			kursant			uczeń		
	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *
Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 r.												
MED.04.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90,8%	33,3%	33,3%

*Dane zdających, którzy przystąpili do obu części egzaminu.

Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku, Centralna Komisja Egzaminacyjna.

CZĘŚĆ III – MATERIAŁY POMOCNICZE

1. NARZĘDZIA I MATERIAŁY WZBOGACAJĄCE WARSZTAT PRACY DORADCÓW ZAWODOWYCH – PRZYDATNE LINKI

NAZWA PODMIOTU	LINK DO STRONY
Zintegrowana Platforma Edukacyjna	zpe.gov.pl
Opisy zawodów	psz.praca.gov.pl
Portal Infozawodowe	infozawodowe.men.gov.pl
Ośrodek Rozwoju Edukacji	ore.edu.pl
Centrum Informatyczne Edukacji	cie.gov.pl
Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych	rspo.gov.pl
Ministerstwo Edukacji Narodowej – szkolnictwo branżowe	gov.pl/web/edukacja/szkolnictwo-branzowe
Doradztwo edukacyjno–zawodowe Ośrodek Rozwoju Edukacji	doradztwo.ore.edu.pl
Eurodoradztwo Polska w resorcie pracy	eurodoradztwo.praca.gov.pl
Europejskie Ramy Akredytacji dla praktyków poradnictwa zawodowego	corep.it
Portal Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES)	eures.praca.gov.pl
Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia	psz.praca.gov.pl
Zintegrowany System Kwalifikacji	kwalifikacje.gov.pl
Instytut Badań Edukacyjnych	ibe.edu.pl

2. NARZĘDZIA I MATERIAŁY ROZSZERZAJĄCE INFORMACJĘ ZAWODOZNAWCZĄ

- a) Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego ortoptystka (325906),
- b) Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego),
- c) Informator o egzaminie zawodowym – Ortoptyka (325906),
- d) Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy publikowane corocznie w terminie do dnia 1 lutego danego roku.

3. PRASA BRANŻOWA

- a) Dwumiesięcznik „Optyka” (w wersji papierowej bezpłatna prenumerata dla profesjonalistów),
- b) Magazyn OKO – wydawany przez Cech Optyków w Warszawie – prenumerata w wersji papierowej bezpłatna dla profesjonalistów (wortal www.interoptyka.pl),
- c) Kwartalnik Medyczny „Okulistyka”,
- d) „Okulistyka po Dyplomie” (dwumiesięcznik www.podyplomie.pl),
- e) Czasopismo „Klinika Oczna” wydawane przez Polskie Towarzystwo Okulistyczne,
- f) „Przegląd Okulistyczny”.

4. IMPREZY BRANŻOWE

- a) Informacje branżowe - Polskie Towarzystwo Ortoptyczne im. prof. Krystyny Krzystkovej (www.pto-ipkk.pl),
- b) Konferencje,
- c) Kursy,
- d) Seminaria.